

'κ' ἀποῖνεται (συνών. τῇ προηγουμένῃ. 'κ' ἀποῖνεται = ἐκ τοῦ 'κι ἀποῖνεται) Χαλδ. Συνήθισε νὰ γίνεται, δὲν ἀπογίνεται (ἐπὶ κακῶν ἔξεων μὴ δυναμένων νὰ ἔξαλειφθοῦν, δευτέρᾳ φύσις ή σινήθεια) Πελοπν. (Άρκαδ.) Συνών. ξεγίνομαι. 2) 'Εξασθενῶ, ἔξαντλοῦμαι, φθίνω Κύθηρ. Κύπρ. Λέσβ. Πελοπν. (Λακων.) Πόντ. (Τραπ. κ. ἄ.) — Λεξ. Αἰν. : 'Εποῖηται πολλά 'ποὺ τὴν ἀρρώσκειαν Κύπρ. Συνών. ἀπογίνεσκομαι. β) Παρακμάζω, γηράσκω Πελοπν. (Λακων.) Πόντ. (Κερασ. Τραπ. Χαλδ. κ. ἄ.) : 'Απόγινε τώρα αὐτὸς Λακων. 'Εσύ γίνεσαι κ' ἔγω ἀπογίνουμαι Κερασ. || Φρ. Ν' ἀποῖνεσαι κι ἀπομέντι! (νὰ παρακμάσῃς καὶ ν' ἀπομείνῃς διαρκῶς ἐν τῇ καταστάσει ταύτῃ! ἀρά) Τραπ. Χαλδ. Πρ. ἀπογερνῶ. 3) Λαμβάνω ἔκβασίν τινα, ἀποβαίνω, καταντῶ, ἐπὶ πραγμάτων καὶ προσώπων κοιν. καὶ Τσακων. : Τί ἀπέγινε τὸ ζήτημα - η δουλειά - η δίκη; κττ. Τί θ' ἀπογίνω μὲ τόσα παιδιά καὶ χωρίς δουλειά; Τί θ' ἀπογίνη μὲ τὰ μυαλά ποῦ ἔχει; κοιν. Τοὲ ἀπονάτε ὁ ίνέ ντι; (τί ἀπέγινεν ὁ οὐίος σου;) Τσακων. || *Ἀσμ.

*Mà δὲν ἡξέρω, μάθια μου, τὸ τί ἐποίηκα,
γιὰ πῆρες αὴ γιὰ πῆρες δο γιὰ ἐπιχωριστῆκα
Νάξ. (Απύρανθ.) Καὶ ἀπροσώπ., συμβαίνει κοιν.: Τί θ' ἀπογίνη;
Τί ἀπέγινε; 4) 'Αποτελειοῦμαι, ἀποπερατοῦμαι κοιν.: 'Απόγινε τὸ ἀσπρισμα τοῦ σπιτιοῦ. 'Απόγινε ὁ τρύγος.
β) 'Ωριμάζω, ἐπὶ καρπῶν κοιν.: 'Απόγιναν τὰ σύκα - τὰ σταφύλια κττ. Συνών. γίνομαι. γ) Ψήνομαι, βράζω τελείως πολλαχ.: 'Ηπόγιναν τὰ φρούρια Σίφν. 5) Γίνομαι μὲ τὸ παραπάνω, ἐπὶ κακοῦ, χειροτερεύω σύνηθ.: 'Ηταν μεθύστακας, μὰ τώρα ἀπόγινε. Αὐτὸς τὸ παιδί ἀπόγινε. 'Απόγινε τώρα ὁ κόσμος σύνηθ. || Παροιμ. φρ. "Ητανε στραβὸ τὸ κλῆμα, τὸ φαγε κι ὁ γάλδαρος κι ἀπόγινε (ἐπὶ ἀλλεπαλλήλων δυστυχημάτων) Αἴγιν. || *Ἀσμ.*

*Τουρδὸ ἥμουν κι ἀπογίνηκα, τὸ νοῦ μου δὲν τὸν ἔχω,
έλπιδα πλέον ἀπὸ σὲ κάμμιὰ δὲν ἀπαντέχω*

*Ηπ.

ἀπογιώνω Κάρπ. Μετοχ. ἀπογιωμένος Σύμ. ἀπογιωμένονς Λέσβ.

'Εκ τῆς προθ. ἀπὸ καὶ τοῦ φ. γιώνω.
1) Σκουριάζω τελείως, φυείρομαι, κατατήκομαι Κάρπ.
2) Μετοχ., σκουριασμένος, ρυπαρός, συνήθως ὑβριστικῶς Λέσβ. Σύμ. : Φρ. Ξερὸς κι ἀπογιωμένος! Σύμ.

ἀπογκαβίζω ἀμάρτ. ἀποκαβίζω Κεφαλλ.
'Εκ τῆς προθ. ἀπὸ καὶ τοῦ φ. γιαβίζω, παρ' ὁ καὶ καϊδίζω.

'Αλληθωρίζω τελείως, γίνομαι τελείως παραβλώψ: Παροιμ.

"Οποιος μὲ στραβὸ καθίσῃ | τὴν αὐγίτο' ἀποκαμδίζει
(ὅ συναναστρεφόμενος μὲ κακοὺς θά γίνη καὶ αὐτὸς κακός.
Συνών. παροιμ. δποιος κάτση μὲ στραβὸ τὸ πρωὶ
ἀλληθωρίζει).

ἀπογκαρδιώνω ἀμάρτ. ἀπογαρδιώνω Νάξ. (Απύρανθ.)

'Εκ τῆς προθ. ἀπὸ καὶ τοῦ φ. γιαρδιώνω.
Τελειώνω τὸ τύλιγμα τοῦ ὑφανθέντος ὑφάσματος εἰς τὸ γιαρδι, τὸν ἄξονα τοῦ ἀργαλειοῦ: "Ο, τι κι ἀπογάρδιωσά το.

ἀπογκρεμίζω Πελοπν. (Μάν.) — ΚΠαλαμ. Φλογέρ. βασιλ. 72 — Λεξ. Πρω. Δημητρ.

'Εκ τῆς προθ. ἀπὸ καὶ τοῦ φ. γιρεμίζω.
Κρημνίζω τελείως, κατακρημνίζω ἐνθ' ἀν. : 'Ολος δ βράχος ἀπογκρεμίστη Μάν. Τὸν ἀπογκρεμίσανε τὸν τοῖχο Λεξ. Πρω. 'Ο τοῖχος ἀπογκρεμίστηκε Λεξ. Δημητρ. || Ποίημ.

Tὸ χέρι τοῦ ξολοθρεμοῦ τὸ βάζει ἀπάνου 'ς ὅλα κι ὅ, τι θωρεῖ ποῦ φάγισε σεισμὸς τ' ἀπογκρεμίζει ΚΠαλαμ. ἐνθ' ἀν.

ἀπόγκρεμος ἐπίθ. πολλαχ. ἀπόγκρεμος Κρήτ. Πελοπν. (Μάν.)

'Εκ τοῦ ἀρχ. ἐπιθ. ἀπόκρημος.

1) Κρημνώδης, ἀπόκρημνος πολλαχ. : Ξακολουθοῦμε τὸν ἀδιάβατο κι ἀπόκρημνο δρόμο Κρήτ. Ψηλοτάρητο βουνό, ὃσο σὰ μαχαίρι κι ἀπόγκρεμο Μποέμ Ντόπ. Ζωγραφ. 25 2) Μεταφ. ἀπροστάτευτος, δυστυχῆς (οίονεὶ δικαίων φερόμενος), ἐπὶ δραφανῶν καὶ χηρῶν Πελοπν. (Μάν.): Εἶναι κι αὐτὴ ἡ καημένη μὰ ἀπόγκρεμη γυναικα. 3) 'Ως οὐσ., τόπος κρημνώδης, κακοτοπιά Πελοπν. (Λακων.) — Λεξ. Δημητρ. : 'Εδῶ εἶναι ἀπόγκρεμος Λακων. Συνών. γιρεμός.

ἀπογλακῶ Κρήτ. Κύθηρ.

'Εκ τῆς προθ. ἀπὸ καὶ τοῦ φ. γλακῶ. Ή λ. καὶ ἐν 'Ερωτορ. Δ 1059 (ἐκδ. ΣΞανθουδ.)

1) Καταδιώκω τινὰ δρομαίως, κυνηγῶ τινα τρέχων ἐνθ' ἀν. : Τὸν ἀπογλάκηξα, ἀλλὰ δὲ δὸν ἐπασα Κρήτ. || *Ἀσμ. Μπαίνονται καὶ τοιὶ ζυγώνυνε κι ὡσὰ δουλλάκη πετοῦσι καὶ τοιὶ ἀπογλακούσανε καὶ παίρουν ισα μέσα αὐτόθ.

"Εξε τὸν καταφτάξανε καὶ τὸν ἀπογλακοῦντε αὐτόθ. 'Η σημ. καὶ ἐν 'Ερωτορ. ἐνθ' ἀν. «καὶ σὰ θεριὸ τοῦ ἀπογλακῆ, σὰ δράκως τοιὶ ζυγώνει». 2) Τρέχω ἐδῶ κ' ἔκει, ἐπὶ παιδίων Κρήτ. 3) 'Απαυδῶ τρέχων Κρήτ. : 'Απογλάκησα πεὰ ἀπὸ τὸ δρόμο. 4) Μεταφ. παρακμάζω σωματικῶς καὶ διανοητικῶς Κρήτ. : Αὐτὸς ἀπογλάκησε.

ἀπογλάνταριζω Πόντ. (Κερασ.) Μέσ. ἀπογλάνταρισκομαι Πόντ. (Οἰν.)

'Εκ τῆς προθ. ἀπὸ καὶ τοῦ φ. *γλάνταριζω.

Καθιστῶ τι γλοιῶδες, βλεννῶδες. Καὶ μέσ. καθίσταμαι γλοιώδης, βλεννῶδης, ἐπὶ σαρκῶν ἡ σωμάτων ζώων νεκρῶν ἐνθ' ἀν.: 'Απογλάνταρισμένον γάριν - σκυλλίν Οἰν. Χαγία ἀπογλάνταρισμένα Κερασ.

ἀπογλείμμιδο τό, Θήρ.

'Εκ τοῦ οὐσ. *ἀπόγλειμμα καὶ τῆς παραγωγικῆς καταλ. -ιδο <-ιδι.

Τὸ ὑπόλειμμα σάπωνος χρησιμοποιηθέντος. Συνών. ἀπόγλυνσμα, ἀπογλύσμιν 1, ἀπολειφάδι, ἀποσάπουνο.

ἀπογλείφω Χίος — Λεξ. 'Ελευθερούδ. Μ. Εγκυλ. Πρω. Δημητρ. Μετοχ. πογλειμένος Κύπρ.

'Εκ τῆς προθ. ἀπὸ καὶ τοῦ φ. γλείφω.

1) Γλείφω, λείχω τι ἐντελῶς Χίος — Λεξ. 'Ελευθερούδ. Μ. Εγκυλ. Πρω. Δημητρ. : Πεῖνα ποῦ τὴν είχε! ἐπόγλειψε τὸ πλάττο! Χίος. Πρ. *ἀναπογλείφω, γλείφω. 2) Μετοχ., λιπόσαρκος, ισχνὸς Κύπρ. : Φρ. Βρέ, πογλειμένε τοὺς ἀνεράδους! (τῶν νεράιδων, ἀπὸ τὰς νεράιδας. Πιστεύεται ὅτι τοὺς τοιούτους λιποσάρκους ἄνδρας ἡ συνθέστερον βρέφη τοὺς γλείφουν αἱ νεράιδες καὶ τοὺς καθιστοῦν τοιούτους). Συνών. ἀδύνατος 1β, ἀθρεφτος 2, ἀπάστωτος 2, ἀπάχετος, ἀπαχος 1, ἀτροφος, λειανός.

ἀπογλιστρῶ Χίος

'Εκ τῆς προθ. ἀπὸ καὶ τοῦ φ. γλιστρῶ.

'Ολισθαίνω: 'Εκεῖ ἀπογλιστρᾶ διέρωσε καὶ πέφτει μέσα σ' τὴν θάλασσα (ἐκ διηγ.). Συνών. γλιστρῶ, ξεγλιστρῶ.

ἀπογλουπίζω Πόντ. (Τραπ. Χαλδ. κ. ἄ.)

'Εκ τῆς προθ. ἀπὸ καὶ τοῦ φ. γλουπίζω.

1) Τελείως ἐκλεπτίζω, ἐπὶ φλοιοῦ δένδρου ἔνθ' ἀν.: *T' αἰδᾶ ἐπεγλούπ' σαν τὸ δεντρὸν* (*αἰδᾶ = αἰγίδια, κατσίκια*) Χαλδ. Συνών. ξεφλοινδίζω. 2) Ἐκδέρω τελείως ἔνθ' ἀν.: *'Ἐπεγλούπιεν τῇ μουλαρὶ'* ἡ ράδα (ράχις) Χαλδ.

ἀπογλούπισμαν τό, Πόντ. (Τραπ.)

Ἐκ τοῦ φ. ἀπογλούπιζω.

Ἐκλέπισμα, ἀποφλοίωσις τελεία: *Τοῦ δεντροῦ τ' ἀπογλούπισμαν.*

ἀπογλυκαίνω Μύκ. Πάρ. Πόντ. (Τραπ. Χαλδ. κ.ά.) ἀπογλυκαίνου Θράκ. (Μάδυτ.) *'πογλυκαίνω* Σύμ.

Τὸ μεταγν. ἀπογλυκαίνω.

1) Καθιστῶ τι γλυκὺ πρότερον ὃν ἀλμυρόν, πικρόν, δριμὺ κττ. ἐμβαπτίζων τοῦτο ἐντὸς γλυκέος ὕδατος Πάρ. Σύμ. Πβ. ξαρμυνθίζω. 2) Ἐκπλύνω διὰ γλυκέος ὕδατος φορέματα πρότερον πλυνθέντα μὲν θαλάσσιον ὕδωρ Θράκ. (Μάδυτ.) Πάρ. ξεβγάλλω. 3) Ἀποβάλλω τὴν γλυκεῖαν γεῦσιν, παύω νὰ είμαι γλυκὺς Πόντ. (Τραπ.): *'Ἐπεγλύκαναν τὰ συκάμινα.* 4) Πικραίνομαι Πόντ. (Χαλδ.): *'Ἐπεγλύκανε τὸ στόμα μ'. 5) Μέσ. αἰσθάνομαι γλυκύτητα τρώγων τι Μύκ.: *T'* ἀρπετὰ ἀπογλυκαθήκανε τὸ βούιδι (τὰ πτηνὰ ηνφράνθησαν φαγόντα τὸν ἀποθανόντα βοῦν).* Συνών. γλυκαίνομαι, λειξιαίνομαι.

ἀπογλύκεμαν τό, Πόντ. (Τραπ.)

Ἐκ τοῦ φ. ἀπογλυκαίνω.

Τὸ νὰ ἀποβάλῃ τι τὴν γλυκεῖαν γεῦσιν του.

ἀπογλύομαι ἀμάρτ. ἀποχλεύμαι Νάξ. (Απύρανθ.)
Ἐκ τῆς προθ. ἀπὸ καὶ τοῦ φ. γλύομαι (ιδ. γλύω).

Παύομαι τοῦ νὰ τρέχω, νὰ πηδῶ, νὰ παιζω, νὰ διασκεδάζω, συνήθως ἐπὶ παιδίων: *'Ἐποχλύστης πεά,* ἐποφάσισες κ' ηρθες.

ἀπόγλυσμαν τό, Πόντ. (Κερασ.)

Ἐκ τῆς προθ. ἀπὸ καὶ τοῦ ούσ. γλύσμαν.

Τὸ ὑπόλειμμα σάπωνος χρησιμοποιηθέντος. Συνών. ιδ. ἐν λ. ἀπογλείμμιδο.

ἀπογλύσμιν τό, Πόντ. (Κερασ.) *ἀπογλύσμι* Πόντ. (Άμισ. Οφ. Σάντ. Τραπ. Χαλδ.)

Ἐκ τοῦ ούσ. ἀπόγλυσμαν.

1) *Ἀπόγλυνσμαν*, διὰ τοῦ φ. ούσ. ἐνθ' ἀν.: *Φέρο με ἔνα ἀπογλύσμι* ἀς νίβουμαι Οφ. 2) Μεταφ. τὸ λίαν μικρόσωμον νεογνὸν Πόντ. (Χαλδ.)

***ἀπογλυσμόπουλο** τό, ἀπογλυσμόπον Πόντ. (Σάντ.)

Υποκορ. τοῦ ούσ. ἀπόγλυσμαν διὰ τῆς παραγωγικῆς καταλ. -πονλλο.

Παρὰ πολὺ μικρὸν ἀπογλύσμιν 1, διὰ τοῦ φ.

ἀπογλυσμὸς δ, ἀμάρτ. ἀποχλυσμὸς Νάξ. (Απύρανθ.)
Ἐκ τοῦ φ. ἀπογλύσματι.

Τὸ νὰ πάνη κάνεις νὰ τρέχῃ, νὰ πηδῇ, νὰ παιζῃ, νὰ διασκεδάζῃ, συνήθως ἐπὶ παιδίων: *Χλυέται τὸ καμένο,* μὰ 'ς τὸν ἀποχλυσμὸν ἔρχεται καὶ πάνι καὶ 'ς τὸ γερό.

ἀπογλυτρώνω ΙΒηλαρ. Ποιήμ. 8

Ἐκ τῆς προθ. ἀπὸ καὶ τοῦ φ. γλυτρώνω.

Ἐλευθερώνω τινά, ἀπολυτρώνω: Ποιήμ.

Παρακαλεῖ τὸν οὐρανὸν νὰ τὸν ἀπογλυτρώσῃ.

Συνών. γλυτρώνω. Πβ. ἀπογλυτρώνω 1.

ἀπογλυτώνω Λεξ. Μ.Έγκυκλ. Πρω. Δημητρ. ἀπογλυτώνου Λέσβ. (Αγιάσ.) Μέσ. ἀπογλυτώνου Θράκ. (ΑΙν.)

Ἐκ τῆς προθ. ἀπὸ καὶ τοῦ φ. γλυτρώνω.

1) Ἀπαλλάσσω τινὰ ἐντελῶς ἀπὸ κακοῦ ἢ κινδύνου Λέσβ. (Αγιάσ.) — Λεξ. Μ.Έγκυκλ. Πρω. Δημητρ. : *Tὸν ἀπογλύτωσε διγατρὸς Λεξ. Πρω. Θέμ', ἀπογλύτουν μας ἀπὸ κάθι κακό!* Αγιάσ. Καὶ ἀμτρ. ἀπαλλάσσομαι ἐντελῶς ἀπὸ τινος Λεξ. Πρω. : *'Ἀπογλύτωσα ἀπ' αὐτὸν τὸν ἄνθρωπο.* Πβ. ἀπογλυτρώνω. 2) Μέσ. κατορθώνω, ἐπιτυγχάνω Θράκ. (ΑΙν.): *'Απόγιη πλεὰ δὲ θὰ τ' ἀπογλυτουθῆς νὰ φύγ'ς (ἐκ παραμυθ.)*

ἀπογνέθω Κέρκ. Πελοπν. (Μάν.) Χίος ἀπογνέθον *"Ηπ. (Ζαγόρ.)* πογνέθον Εῦβ. (Αὔλωνάρ.) πονέθον Εῦβ. (Αὔλωνάρ.)

Ἐκ τῆς προθ. ἀπὸ καὶ τοῦ φ. γνέθω, παρ' ὅ καὶ νέθω.

Τελειώνω τὸ γνέσιμο, ἀποπερατῶ τὴν νῆσιν ἔνθ' ἀν.:

"Ολο τὸ κουβάρι τ' ἀπόγνεσα Πελοπν. (Μάν.) || Άσμ.

'Εγνεσε κε ἀπόγνεσε, | ἔγνεσ' ἔνα κουβαράκι | ἵσταμ' ἔνα ρεβιθάκι Χίος.

ἀπόγνεσμα τό, ἀμάρτ. πόγνεσμα Εῦβ. (Αὔλωνάρ.)

Ἐκ τοῦ φ. ἀπόγνεθω.

Ἀποπεράτωσις τῆς νήσεως.

ἀπογνωμιὰ δή, ἀμάρτ. ἀπογνωμιὰ *"Ηπ. (Ζαγόρ.)*

Ἐκ τοῦ ἐπιθ. ἀπόγνωμος.

Τρέλλα, ἀνοησία: *Λίγους ἔλψις νὰ φάῃ τοὺς κιφάλι' τ' ἀπ' τὸν ἀπογνωμιὰ.* Συνών. ἀγνωμιὰ 1, ἀγνωσία 1.

***ἀπογνωμίζω**, πόγνωμιζω Κύπρ.

Ἐκ τῆς προθ. ἀπὸ καὶ τοῦ φ. γνωμίζω.

1) Ἀποβάλλω τὴν καλὴν γνώμην, τὴν κρίσιν, τὴν δοπίαν ἐσχημάτισα πρότερον περὶ τινος προσώπου ὥπραγματος: *'Ἐπογνώμισεν ποὺ τὴν γεναικαν. Αρκινᾶ νὰ πογνωμίζῃ ποὺ τὸ σκολεῖον.* 2) Μεταβάλλω γνώμην: *'Εθελά το πολλὰ τὸ δεῖνον τὸ χωράφιν, ἔδωκά του ἑκατὸν λίρες νὰ μοῦ τὸ δώσῃ τοῦ ἐν μοῦ τοῦ δωσεν, τώρα ἐν τὸ θέλω πικέον, ἐπογνώμισα.* *'Εφυεν ποὺ τὴν χαρτωμένην του τοῦ ἐν τὴν θέλει πικέον, ἐπογνώμισεν (χαρτωμένη = ἀρραβωνιαστική).* Συνών. ἀλλαγὴ γνωμῶ, ἀλλαξιγνωμῶ.

ἀπόγνωμος ἐπιθ. ἀμάρτ. ἀπόγνωμος *"Ηπ. (Ζαγόρ.)*

Ἐκ τῆς προθ. ἀπὸ καὶ τοῦ ούσ. γνώμη.

*'Ο ἔχων χαμένην τὴν γνῶσιν, τὸν νοῦν, τρελλός, ἀνόητος, μωρός: *M'* ἀπόγνωμον ἀνθρουπον δὲν κ' βιντιάζουν. Μὴν είσαι ετούτος ἀπόγνωμος.* Συνών. καὶ ἀντίθ. ιδ. ἐν λ. ἀγνωμος 1.

ἀπογνωσμὰ δή, Πάρ. πόγνωσμὰ Ρόδ. ἀπαγνωσμὰ Νάξ. (Βόθρ.) Πάρ. (Λευκ. Παροικ. κ.ά.) Σῦρο. ἀπαγνωσμὰ Λυκ. (Λιβύσσος.)

Ἐκ τοῦ ἀρχ. ούσ. ἀπόγνωσμας.

1) Απελπισία, ἀπόγνωσις Λυκ. (Λιβύσσος.) Ρόδ. 2) Τὸ νὰ μὴ ἔχῃ τις γνῶσιν, νὰ μὴ ἐνθυμῆται τὰ γενόμενα, οἶον μεγάλην συμφοράν, θάνατον προσφιλοῦς κττ. Λυκ. (Λιβύσσος.): Φρ. *'Η Θεὸς νὰ σὶ δέκ' ἀπαγνουσά!* (εὐχὴ ἐπὶ μεγάλης συμφορᾶς ἢ θανάτου). 3) Καθησύχασις Πάρ. (Παροικ.): *Tοῦ δωσε ἀπαγνωσμὰ.* 3) Παραπλάνησις τῆς γνώμης τῶν ἄλλων, ἐντεχνος ἀπάτη Νάξ. (Βόθρ.) Πάρ. (Λευκ. Παροικ. κ.ά.) Σῦρο.: *M'* ἀπογνωσμὰ μοῦ τὰ πῆρε Πάρ. Λὲν είχε σκοπὸν ἀγοράσῃ τὸ χωράφι καὶ μοῦ δωκε καπάρρο οὗτος ἀπαγνωσμὰ Σῦρο. Τὸ κάνεις γε ἀπαγνωσμὰ Βόθρ. Συνών. γέλασμα, ξεγέλασμα.

***ἀπογομαριάζω**, ἀπογομαριάζω Πόντ. (Οφ.)

Ἐκ τῆς προθ. ἀπὸ καὶ τοῦ φ. γομαριάζω.

*'Εκφορτώνω: *'Ἐπήγανες σ' δοπιτ' σ' σοῦ κιοσέ, τὰ καρβώνα ἐπεγομαριάσε, ἐπῆρε τ' ἀλογο τὸ παιδί νὰ πάῃ (ἐκ παραμυθ.).* Συνών. ἀποφορτώνω, ξεφορτώνω.*

